

Isojoki – Kurikan Jurva – Karijoki – Kauhajoki - Teuva

Suupohjan
Kehittämisyhdistyksen
**LEADER-
TIEDOTUSLEHTI**
2012

MEIDÄN Suupohjamme

**Veljesten idea muuttui
yritykseksi Karijoella**

s. 8

Botniaring

Kurikan Jurvassa tähdätään
kilparatojen huipulle **s. 10**

Kotiseututalo

Rähjäntynyt talo
kukoistaa taas **s. 12-13**

Sarvijärvi

Pieni kylä näytti
voimansa **s. 15**

SISÄLLYS

- 3 Hallitus tekee päätökset
- 4 Miten Leader tuli Suupohjaan
- 5 Hankkeita menneiltä vuosilta
- 6 Yritysrühmähankkeesta on moneksi
- 7 Herefordia Helsinkiin
- 8 Agriprofi – oma yritys Leader-tuella
- 9 SEKin yrityspalvelupiste – yrittäjän apu
- 10 Botniaring tähtää kilparatojen huipulle
- 11 Suupohjan Seutuverkko leviää Satakuntaan
- 12 Kotiseututalo elää taas
- 14 Kyläläisille kokoontumistila Jyrssä
- 15 Rempalla sauna järven rantaan
- 16 Kipinä houkuttelee kuvataiteen pariin
- 17 Kyläyhdistys linkkinä päätöksenteossa
- 18 Toiminnan esittely ja toimiston väki
- 18 Suupohja sai monitoimihallin
- 19 Kolumni
- 20 Apua kansainvälistymiseen
- 21 Kansainvälistymistä italialaisittain
- 22 Nuorille jaossa Viisikko-rahaa
- 23 Jätevesimessut tulevat taas
- 23 Kyläkööri – kylien asialla

Suupohjan Kehittämisyhdistys ry

PL 45, 61801 Kauhajoki
Teknologiapuisto 1, 61800 Kauhajoki
+358 (0)20 747 0205
www.suupohjankehittamisyhdistys.fi

Julkaisu on rahoitettu Manner-Suomen Maaseudun Kehittämishjelmasta, johon rahoituksen on myöntänyt Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Julkinen rahoitus ohjelmaan tulee Suupohjan alueen kunnilta, kansallisista varoista ja Euroopan Unionin maaseudun kehittämisrahastosta.

Julkaisu jaetaan joka talouteen Isojoella, Karijoella, Teuvalla, Kurikan Jurvassa ja Kauhajoella.

Päätoimittaja:

Toiminnanjohtaja Paavo Mattila

Toimitussihteeri/toimittaja:

Tiedottaja Tuukka Olli

Toimituskunta:

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen henkilökunta ja Eeva-Kaisa Kivistö

Kannen kuva

Jaakko Kuivamäki

Painos: 14 500 kpl

Julkaisun suunnittelu ja toteutus:

Viestintätoimisto I-print | plus

Paino:

I-print Oy, Seinäjoki 2012

Pääkirjoitus

Meidän Suupohjamme

KÄDESSÄSI ON LEHTI, jonka tehtävänä on innostaa ja kannustaa suupohjalaisia kehittämistoimiin. Lehti kertoo myös tähänastisen kehittämistyön tuloksista. Kehittämisen perustana on tarve uudistaa ja uudistua – tätä työtä Suupohjassa on jo pitkään tehty ansiokkaasti. Hankerahoittajan näkökulmasta hyvän kehittämistoiminnan lähtökohta voidaan kiteyttää sanoihin ”jotain uutta tarttis teherä”.

Nyt on oikea aika, älä odota

Suupohjassa nyt toteutettavan Leader-ohjelmamme ”Tulevaisuuden maisema” toteutusaikaa on vielä jäljellä kaksi vuotta. Ohjelmassa on varauduttu rahoittamaan hyviä kehittämistoimia vuosittain lähes miljoonalla eurolla. Kehittämistarjoja alueemme kehittämiseksi on siis edelleen hyvin saatavilla. Hyviä kehittämistoimia tehdään, ja pitääkin tehdä, paljon ilman hankerahotusta. Mutta rahoituksen avulla on mahdollista auttaa ja keventää kehittämisen taloudellista taakkaa niin, että muutoin toteutumattomat toimet tulisivat mahdollisiksi.

Kuntarajat voivat muuttua, mutta Leader pysyy ja paranoo

Uusi ohjelmakausi (vuosille 2014–2020) tekee tuloaan ja tämä tarkoittaa, että Suupohjassakin kuluva vuosi on jo valmistelun aikaa. Uuden Leader-ohjelman valmistelutyö aloitetaan tulevana keväänä. Ennakkotiedot uuden ohjelmakauden teemoista ja rahoitusmuodoista lupaavat hyvää Leader-tyyppiselle maaseudun kehittämistyölle. Suupohjan alueen määrätietoista ja tuloksellista kehittämistyötä on edelleen jatkettava yhteistuumin – kuntarajoista riippumatta.

Paavo Mattila

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toiminnanjohtaja

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hallituksen jäsenet vasemmalta lukien: Arto Salo, Anne Laitala, Jaakko Ylikärppä, Hannu Suurpalo, Anna-Liisa Saari, Veli-Matti Niemelä, Markku Vanhanen, Anna-Kaisa Jaakkola, Markku Hydén ja Petri Piipari. Kuvasta puuttuvat Ari Viitala, Ari Ollikkala, Veikko Keto, Juha Tammisto ja Juhani Syväjärvi.

Rahoituspäätöksistä vastaa Suupohjan Kehittämisyhdistyksen hallitus

TEKSTI: Eeva-Kaisa Kivistö, KUVA: Tuukka Olli

KOKO LEADER-TOIMINTATAVAN ideana on, että Leader-ryhmä on riippumaton kunnallisesta ja seudullisesta päätöksenteosta. Näin halutaan varmistaa, että kehittämisideat todella kulkevat ”alhaalta ylös” ja toiminta on paikallislähtöistä. Leader-ryhmän toiminnasta ja rahoitettavien hankkeiden valinnasta vastaa yhdistyksen hallitus.

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen 15-jäseninen hallitus on muodostettu kolmikantaa noudattaen siten, että jäsenistä kolmasosa on kuntien edustajia, toinen kolmasosa on yritysten ja yhteisöjen edustajia viimeisen kolmasosan koostuessa alueen yksittäisistä asukkaista. Jokaisessa ryhmässä on myös kaikkien yhdistyksen toiminta-alueen kuntien (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kurikka ja Teuva) edustus. Yhdistyksellä tällä hetkellä noin

150 jäsentä, jotka kokoontuvat kerran vuodessa äänestämään uudet edustajat hallitukseen. Hallitus valitaan vuodeksi kerrallaan.

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Hannu Suurpalo** kertoo hallituksen roolin olevan Leader-toiminnassa erittäin merkittävä.

– Kun hankehakija on jättänyt hakemuksen toimintaryhmään, ryhmän hallitus käsittelee hakemuksen ja antaa siitä lausuntonsa. Vaikka hankkeet valmistellaankin toimistolla, tekee hallitus kuitenkin lopullisen päätöksen rahoitettavista hankkeista ja niiden sisällöistä, Suurpalo selvittää.

Hallitus valitsee rahoitettaviksi hankkeiksi yleensä ne, jotka toteuttavat parhaiten ryhmän laatimaa Leader-ohjelmaa. ♦

Vuoden 2011–2012 hallitus

Yhdistyksen puheenjohtajana on Hannu Suurpalo Kurikan Jurvasta. Hallituksen varapuheenjohtajana toimii Veli-Matti Niemelä Karijoelta

KUNTIEN EDUSTAJIA ovat Anna-Liisa Saari, Isojoki (Esa Lehtimäki, Isojoki), Markku Hydén, Kurikka (Erkki Riippi, Kurikka), Ari Ollikkala, Teuva (Irma Harjula, Teuva), Veli-Matti Niemelä, Karijoki (Ahti Malm, Karijoki) ja Markku Vanhanen, Kauhajoki (Mikko Rotola-Pukkila, Kauhajoki).

YHTEISÖJEN EDUSTAJIA ovat Anna-Kaisa Jaakkola, Vanhankylän NS ry, Isojoki (Lea Penttinen, Villamon Kyläseura ry, Isojoki), Anne Laitala, Jurvan Yrittäjät ry, Kurikka (Erkki Niemi, MTK-Jurva ry, Kurikka), Juha Tammisto, Teuvan Yrittäjät ry, Teuva (Ilpo Saksa, Teuvan Yrittäjät ry, Teuva), Veikko Keto, Karijoen Yrittäjät ry, Karijoki (Anniina Uusitalo, Isojoen ja Karijoen 4H-yhdistys ry) ja Ari Viitala, Suupohjan Nuorkaupapakamari ry, Kauhajoki (Tuomas Yli-Kokko Kokon Kyläseura ry, Kauhajoki).

MAASEUDUN ASUKKAITA edustavat Juhani Syväjärvi, Isojoki (Heikki Pitkälä, Isojoki), Hannu Suurpalo, Kurikka (Heikki Kajander, Kurikka), Arto Salo, Teuva (Jussi Äystö, Teuva), Jaakko Ylikärppä, Karijoki (Mirja Kortesharju, Karijoki) ja Petri Piipari, Kauhajoki (Reetta Sillanpää, Kauhajoki).

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen leikekirjaan selaileva Timo Vesiluoma muistaa ajan, jolloin Leader tuli lakeuksille.

TULEVAISUUDEN MAISEMA

Maaseutuohjelma "Tulevaisuuden maisema" ohjaa hankkeiden valintaa ja vuosien 2007–2013 työtä

- "Tulevaisuuden maisema" on laadittu ottaen huomioon koko Suupohjan alueen erityispiirteet.
- Ohjelman perusta on Suupohjan vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien tarkastelu. Näiden sekä aikaisempien kokemusten pohjalta on rakennettu visio tulevaisuudesta.
- Elinkeinopainotteisuus on Suupohjalle luontaista. Leader-ohjelmat ovat lähteneet Suupohjassa kautta aikojen siitä, että alueelle pyritään synnyttämään uusia työpaikkoja tukemalla aloittavia yrittäjiä ja toimintaansa kehittäviä pienyrityksiä.
- Leader-ohjelmaan voi tutustua tarkemmin

www.suupohjankehittamisyhdistys.fi ► yhdistys

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYKSEN ensimmäinen toiminnanjohtaja **Timo Vesiluoma** muistaa hyvin Leaderin saapumisen Pohjanmaalle.

– Kesällä 1995 maa- ja metsätalousministeriö halusi ensimmäiset ohjelmaehdotukset. Kaikilla oli vähän pallo hukassa, koska kukaan ei tiennyt, mistä tarkalleen on kyse.

Vesiluoma toimi tuolloin Isojoen elinkeinoasiamiehenä. Hän otti asioista selvää ja toimitti ensimmäisen hakemuksen ministeriöön vielä heinäkuussa, keskellä lomakautta.

– Aika oli todella huono, sillä ihmisiä ei tahtonut saada kiinni. Onneksi hakua jatkettiin vuoden loppuun saakka, jolloin oli enemmän aikaa kartoittaa alueen kehittämistarpeita.

Ministeriöön tuli määräaikaan mennessä 50 hakemusta, joista valittiin niin sanotuiksi Leader-ryhmiksi 22. Ministeriö julkaisi päätökset toukokuussa 1996 ja Suupohjan haku oli yksi valituista.

– Siitä alkoi Leaderin ensimmäinen vaihe Suupohjassa. Saimme käyttöömmme noin 140 000 markkaa kalusteiden ja vastaavien hankkimiseen. Toimisto sijoittui Isojoelle.

Leader sai osakseen paljon julkisuutta, joka puolestaan herätti mielenkiinnon ihmisissä. Tekemistä ja kyläiltoja riitti koko ensimmäisen vaiheen ajan, joka päättyi maaliskuussa 1997. Tänä aikana myös Suupohjan Kehittämisyhdistys sai alkunsa.

– Yhdistyksen aloitettua toimintansa homma pysyi aktiivisena. Lumipallo lähti liikkeelle ja kasvoi.

Yhtenä mieleenpainuvimmista hetkistä ja hankkeista Vesiluoma nimeää Jurvan Nikkarikeskuksen aikaansaamisen. Siinä tehtiin

Leader ei ole projekti, vaan prosessi

TEKSTI: Tuukka Olli

KUVAT: Tuukka Olli ja Suupohjan Kehittämisyhdistyksen arkisto

yhteistyötä monella tavalla. Yksittäisiä hankkeita tärkeämpänä hän kuitenkin näkee toimintatavan muutoksen.

– Ruohonjuuritasolta lähtevä kehitys oli tuolloin aivan uusi, innovatiivinen asia. Oli tärkeää, että ihmiset ottivat ajatuksen omakseen. Siitä muotoutui toimintatapa, joka ohjaa Suupohjan kuntien yhteistyötä tänäkin päivänä.

– Minusta vuonna 1996 kuulemani lausahdus "Leader ei ole projekti, vaan prosessi", pätee yhä. ♦

Timo Vesiluoma, Piia Huhtaluoma ja Paavo Mattila toimivat aktiivisesti Leader II -hankekauden aikana 1990-luvun lopulla.

Leader-kimara

Vuosien saatossa Leader-rahalla on tuettu lukuisia hankkeita.

Kylät

KÄRJENKOSKEN MONITOIMITALO. Isojoen Kärjenkosken kylään rakennettiin monitoimitalo, joka tehtiin ala-asteen ulkorakennusta hyödyntäen. Urakka alkoi vuonna 1998. Talo vihittiin käyttöön pari vuotta myöhemmin. Monitoimitaloon on harrastustilojen lisäksi varattu tila yrittäjille, jotka haluavat tulla vuoropäivinä tarjoamaan palveluitaan kyläläisille.

KARIJOEN, TEUVAN JA KRISTIINANKAUPUNGIN VAELLUSREITISTÖ on usean eri tahon yhteishanke, jolla yhdistettiin Parran, Kakkorin ja Susivuoren vaellusreitistöt. Vuonna 1999 aloitettujen uudistusten jälkeen reippailijat pääsevät aina Pyhävuorelle saakka.

POISON CITY FESTIVAL. Karijoen Myrkyssä kesällä 2006 toteutettu poikkitaiteellinen tapahtuma toi kylään ulkomaalaisia ja kotimaisia taitelijoita sekä yleisöä oppimaan muun muassa äänenkäyttöä ja improvisaatioteatteria.

MEILLE KYLÄÄN! Kylien viestintä- ja markkinointihanke, jonka toiminta alkoi vuonna 2006. Hankkeessa kylille tehtiin ammattilaisten avustuksella viestintäsuunnitelmat, jotka sitten toteutettiin.

Yleinen

KYLÄAGENTTIKOULUTUS. Vuonna 1997 aloitettiin Suupohjassa kyläagenttien koulutus. Heidän tehtävänsä on ideoida, innostaa ja tukea kylillä viriäviä hankkeita.

NIKKARIKESKUS. Jurvan Nikkarikeskus lienee huomattavin hanke, mitä Leader-rahalla on Suupohjassa laitettu alkuun. Aloitteen teki Jurvan Yrittäjät. Keskus vihittiin käyttöön vuonna 2004.

SUVI-MEDIA on vuonna 2008 alkunsa saanut hanke, joka tähtää nettiTV:n käyttöönottoon ja paikalliseen sisällöntuotantoon. Nykyään nimellä Suvimedia-tv kulkevan kanavan ohjelmatarjontaa on tarkoitus laajentaa entisestään. Kehittämishankkeen rinnalla toteutetaan koulutushanketta, jossa järjestetään alan koulutuksia.

SUUPOHJAN UUDET TOIMIALAYTIMET. Helmikuussa 2011 Teuvalla alkaneessa hankkeessa halutaan nostaa esiin uusia toimialaytimiä ja luoda niiden pohjalta vireyttä alueelle. Hankkeen keskeisin toimintamuoto on teemakohtaisten yritysverkoston luominen.

”Kehittäminen ei ole vain näkyvää. Se on myös uutta ajattelua ja ideointia, ihmisen pään sisällä tapahtuvaa heräämistä.”

Ote Suupohjan Sanomien pääkirjoituksesta
12.3.1997

Kulttuuri ja nuoret

NÄPPIKOULU. Jurvan Käsi- ja taideteollinen opilaitos sekä Etelä-Pohjanmaan käsi- ja taideteollisuusyhdistyksen Kauhajoen yksikkö pyrittivät käsityökoulua Suupohjan lapsille 2000-luvun alussa.

AKTIIMI. Suupohjan Kehittämisyhdistys palkkasi vuonna 2001 kolme nuorta, joiden tehtävä oli muodostaa nuorten tiimi Herätyskello-hankkeen puitteissa. Tiimin tehtävänä oli aktivoida seudun nuoria. Tästä tiimistä muotoutui Aktiimi ry, joka järjestää mm. Mouthbottomrock-tapahtumaa.

VERI VETÄÄ -MUSIKAALI. Panula Opiston toteuttamassa hankkeessa tehtiin yhteistyötä toimialueen nuorten, musiikkiopiston orkesterien ja ammattimuusikoiden kanssa. Nuorisomusikaali saavutti huikkeen suosion vuosina 2002–2003. Musikaali esitettiin myös pääkaupunkiseudulla, jossa se oli osa paluumuuttoprojektia.

BÄNDIKOULU. Suupohjan Kulttuuriyhdistyksen hallinnoima hanke antoi soitto-opetusta Suupohjan nuorille kahden vuoden ajan alkaen vuonna 2009. Suupohjassa on toteutettu bändikouluja myös aiemmin.

Yritykset

TYRNIN VIJELY. Vuonna 1998 alkunsa saaneessa hankkeessa tyrnimarjan viljelyä alettiin levittää rannikolta kohti sisämaata ja Suupohjaa.

PUUPELLETISTÄ KISSANHIEKKAA. Oy Capell Ltd:n valmistama CatWc -tuote lähti haastamaan perinteisiä kissanhiekkooja vuonna 2000. Suupohjalaisen kissan vessan raaka-aineena toimii huonekaluteollisuuden ylijäämäsaahanpuru.

TUOTEPERHE VALMISSAVUPIIPPIIHIN. Piipunhattuja valmistava Kauhabisnes Oy laajensi hankkeella valikoimansa kokonaiseksi tuoteperheeksi vuonna 2009.

LAUHANVUORI KUTSUU. Lauhanvuoren alueella toimivat yritykset toteuttivat vuosina 2003–2004 yhteismarkkinointihankkeen. Hankkeessa yrityksille luotiin mm. yhtenäinen graafinen ilme ja panostettiin voimakkaasti tv-mainontaan ja sähköiseen viestintään.

Trimmitiimi

tarjoaa kokemusta,
tietotaitoa ja verkostoja

TEKSTI ja KUVA: Tuukka Olli

KUN YRITYS KAIPAA ulkopuolista asiantuntijaa vaikkapa tarkastelemaan vanhoja toimintatapoja, kannattaa ottaa yhteyttä kauhajokiseen Trimmitiimiin. Suupohjan Kehittämisyhdistyksen Yritystukihankkeen avulla perustettu tiimi tarjoaa arvokkaan kokemuksensa kaikkien käyttöön.

Trimmitiimi sai alkunsa kesällä 2011 **Sauli Korpelan** ideasta. Silloin kuusi-jäseninen tiimi tarjosi asiakkaidensa käyttöön osaamistaan, tietotaitoaan ja laajoja verkostojaan. Nyt porukka on kasvanut 20-henkiseksi ja tarkoitus on kasvaa edelleen 30-henkiseksi.

– Meiltä löytyy osaajia ja tekijöitä useilta aloilta, kuten johtamisesta,

kouluttamisesta, markkinoinnista ja rakentamisesta. Tarkoitus on auttaa sekä uusia että jo pitempään toimineita yrityksiä, kuvailee Trimmitiimin jäsen **Jari Mäki-Rahkola**.

Trimmitiimiläisistä moni on jäänyt tai jäämässä eläkkeelle mutta virta ei silti lopu.

– Haluamme, että tietotaitoamme hyödynnetään, vaikka osa meistä ei enää työelämässä olekaan. Me haluamme olla mukana luomassa nuorille uusia työmahdollisuuksia ja valmistaa heitä nopeampaan vastuunottoon, Mäki-Rahkola painottaa.

Hiljaisen tiedon siirtoa

Mäki-Rahkola kannustaa ihmisiä ottamaan rohkeasti yhteyttä trim-

"Haluamme luoda nuorille uusia työmahdollisuuksia ja valmistaa heitä nopeampaan vastuunottoon."

mitiimiläisiin, olipa asia lähes mikä tahansa.

– Jos yhteydenotto ei mene juuri kyseisen alan ekspertille, me kyllä annamme oikean ihmisen yhteystiedot, Mäki-Rahkola vinkkaa.

Tärkein periaate Trimmitiimin taustalla on niin sanotun hiljaisen tiedon siirtäminen nuoremmille, sillä kokemustiedon dokumentointi on aina haasteellista.

Trimmitiimin tukijalkana on neljä suupohjalaista yritystä, jotka hakivat kehittämissyhdistykseltä rahoitusta yritysrühmän kehittämiseen.

Yritysrühmä-hanketta hallinnoi Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä SEK ♦

Yritysrühmänhanke kannustaa yhteistyöhön

KOLME KAUHAJOKISTA metallialan yritystä rakentaa yhteistyötä kehittämissyhdistyksen rahoittama Suupohjan Kehittämisyhdistys. Verkottumis- ja yhteismarkkinointihankkeessa ovat mukana Kivilahden Konepaja Oy, Mariomec Oy ja Dymont Installation Oy.

Hankkeen avulla työyhteisöliittymän palveluita kehitettiin myytäviksi tuotteiksi. Yritykset muodostavat ketjun, jossa asiakasta voidaan palvella alusta loppuun suunnittelun valmistuksen, asennuksen ja huollon osalta. Näin asiakkaat voivat ostaa kokonaisuuksia yhdeltä toimijalta.

Mariomec Oy:n toimitusjohtaja **Matti Asumus** kertoo hankkeen sujuneen suunnitelman mukaan.

– Yhteistyö on tiivistynyt. Saimme syksyllä valmiiksi suuren projektin, jossa olivat mukana kaikki kolme yritystä. Lisäksi olemme toteuttaneet yksittäisiä projekteja.

Esimerkkinä yhteistyöstä Asumus mainitsee siirtovaunun, jonka suunnitteli Mariomec, valmisti Kivilahden Konepaja ja asensi Dymont. Hankkeen avulla pystytään toteuttamaan suuriakin tilauksia säilyttäen silti pienten yritysten joustavuus. ♦

YRITYSRYHMÄ-YHTEISHANKE

- Yhteishankkeeseen tarvitaan vähintään kolme yritystä.
- Tukiprosentti on enintään 75 prosenttia.

Tavoitteet:

- Yhteistyön ja verkottumisen lisääminen.
- Tuotekehitys ja markkinointi.
- Tiedonsiirron ja tiedottamisen tehostaminen.

Matti Koskinen, Antti Otava, Sauli Korpela ja Jari Mäki-Rahkola jakavat tietoaan Trimmitiimin kautta.

www.trimmitiimi.fi

Äystöläistä Herefordia Helsingin herkkupöytiin

TEKSTI ja KUVA: Tuukka Olli

HEREFORDIT KÄYSKENTELEVÄT laitumellaan joulukuun vähäisessä lumessa Teuvan Äystöllä. Eläimet eivät pikkupakkasista piittaa. **Jussi Harju** ja **Antti Toija** katselevat menoaa tyytyväisinä.

– Ne ovat rauhallisia otuksia. Joskus ne voivat maata aivan liikkumatta reagoimatta mihinkään. Hoitajaansa ne tervehtivät korkeintaan korvaa liikauttamalla, isäntä Jussi Harju naurahtaa.

Hyväntuulisella isännällä on aihetta hymyyn, sillä viime vuoden keväällä alkunsa saanut lisäaineetoman Herefordin lihan kauppaaminen on ottanut tuulta purjeisiinsa. Nyt lihaa on saatavilla paikallisesti. Kysyntä on ollut hyvää myös helsinkiläisen Eat & Joy -myymäläketjun kautta.

– Käännekohta oli oikeastaan Kauhajoen Ruokamessut. Siitä lähtien kysyntää on ollut paljon enemmän, kertoo osakkaana mukana oleva Toija.

– Kyllä. Siellä ihmiset pääsivät maistamaan tuotteitamme. Se on markkinoinnissa todella tärkeää, sillä vain maistamalla eron niin sanottuun tavalliseen lihaan huomaa, Harju vahvistaa.

Harjun ja Toijan lisäksi kolmantena osakkaana Laidun Hereford Oy:ssä toimii **Jyri Tanner**.

Sonni keskellä pääkaupunkia

Viime vuoden alussa kolmikko lähti markkinoimaan herefordin lihaa maltillisin tavoittein. Tätä ennen oli liiketoimintaedellytykset selvitetty Suupohjan Kehittämisyhdistyksen rahoittamana. Hankkeen myötä päästiin alkuun myös yhteisen markkinointiyhtiön perustamisessa. Varsinkin pääkaupunkiseudun kysyntä piti erityisesti loppuvuonna lihayrittäjät kiireisinä.

– Helsingissä avattiin lokakuussa Kluuvien kauppakeskus. Se oli ruokamessuihin verrattava tapahtuma,

meille siis todella iso juttu, Harju kertoo.

Markkinoinnissa otettiin viime kesänä käyttöön erikoiset toimet, kun Helsinkiin Mannerheimintien varteen vietiin laiduntamaan aivan aito sonni.

– Sillä oli laitumenaan siirtonurmi ja mahdollisuus mennä koppiin, jos ilmapiiri alkaa ahdistaa. Koppia ei tarvittu, sillä sehän märehti tyytyväisenä ja selvästi nautti saamaansa huomiosta, Harju nauraa.

Jotkut lehmiin tottumattomista eteläsuomalaisista matkasivat jopa kymmenien kilometrin päästä vain näyttääkseen sonnina lapsilleen. ♦

"Ne ovat rauhallisia otuksia."

LIIKETOIMINTA- EDELLYTYSTEN SELVITTÄMINEN

- Hakijana voi olla jo toimiva yritys tai yksityishenkilö.
- Tukea voidaan myöntää yrityksen liiketoimintaedellytysten selvittämistä koskevan neuvonta- tai asiantuntijapalvelun hankkimiseen.
- Tukea voidaan myöntää 90 prosenttia enintään 3000 euron kuluihin.
- Yrityksen perustamista harkitseva voi tehdä tuella esimerkiksi markkinaselvityksen. Jo olemassa oleva yritys voi hakea tukea toimintansa laajentamiseen tai kehittämiseen.

Antti Toijan (vas.) ja Jussi Harjun karjaan kuuluu muun muassa 1400-kiloinen Rocky.

Kohti omaa YRITYYSTÄ Leader-tuen siivittämänä

Karijokiset Järvenpään veljekset huoltavat ja korjaavat maa- ja metsätalouskoneita.

Jussi ja Jaakko Järvenpää pääsivät yrittämisen alkuun yrityksen investointituen avulla.

TEKSTI: Eeva-Kaisa Kivistö, KUVA: Jaakko Kuivamäki

KARIJOKISTEN VELJESTEN Jussi ja Jaakko Järvenpään unelma omasta yrityksestä toteutui vuonna 2010, kun Agriprofi Oy aloitti toimintansa Suupohjan Kehittämissyhistyksen myöntämän Leader-investointituen myötä.

– Huollamme ja korjaamme maa- ja metsätalouskoneita. Isännät eivät nykyään enää ehdi tai edes osaa huoltaa ja korjata omia koneitaan, sillä maatalouskoneet ovat monimutkaistuneet maatilojen kasvun myötä. Monia koneita ei edes pysty korjaamaan ilman kalliita erikoistyökaluja, Jaakko Järvenpää kertoo.

Nuorten yrittäjien palveluista on ollut apua monelle karijokiselle maatalousyrittäjälle, ja yrittäjien odotukset ovat jopa hieman ylittyneet. Ajatusta omasta yrityksestä veljekset ehtivät kypsyttellä usean

vuoden ajan ennen kuin he ryhtyivät toimeen.

– Tilanne on Karijoella samanlainen kuin monella muullakin maalaispaikkakunnalla: yrittäjät alkavat

olla lähellä eläkeikää, eikä jatkajia yritystoiminnalle tahdo löytyä. Uskon, että mahdollisuuksia yrittäjyyteen on juuri siksi nimenomaan maaseudulla.

MAASEUDULLA ON KAIKKI MAHDOLLISUUDET

Onko sinulla yrittäjäidea? Tai jo toimiva yritys, jonka toimintaa haluat kehittää?

- Maaseudulla harjoitetaan yritystoimintaa yhä monipuolisemmin. Myös sinulla on kaikki mahdollisuudet yhdistää maaseudun elämänlaatu – asuminen ja liikkumisen väljyys, turvallisuus ja luonnonläheisyys – menestyksekkääseen yritystoimintaan.
- Muista kysyä Suupohjan elinkeinotoiminnan kuntayhtymän elinkeinoasiamiehiltä apua yrityksen perustamisasioihin sekä tietoa rahoitusmahdollisuuksista.

Investointituki auttoi alkuun

Tehdessään liiketoimintasuunnitelmaa veljekset saivat vinkin, että Suupohjan Kehittämissyhistykseltä on mahdollista saada apua yritystoiminnan käynnistämisen vaiheessa.

– Yrityksen investointituen avulla saimme mahdollisuuden sellaisten koneiden ja laitteiden hankkimiseen, joita ei vielä ole alueella käytössä.

Vaikka hankemailman byrokraatia paperitöineen aluksi hirvittikin, oli Leader-tuesta suurta apua yritystoiminnan alkuvaiheessa.

– On hienoa, että maaseudun yrittäjyyttä tuetaan tällä tavalla. Maaseudun yrittäjyydessä on paljon mahdollisuuksia, joiden harkitsemista suosittelen muillekin, Jaakko rohkaisee. ♦

UUDEN YRITYKSEN perustajalla on pää täynnä kysymyksiä, joista tärkeimmät liittyvät rahaan. Voinko saada jostain tukea? Mistä? Miten sitä haetaan?

Vastaukset näihin ja vastaaviin kysymyksiin löytyvät Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymästä eli SEKIn yrityspalvelupisteestä, joka sijaitsee Teknologiakeskus Logistiassa Kauhajoella.

– Yrittäjän ei tarvitse tietää, mistä hän voi hakea rahoitusta, sillä meidän työtämme on selvittää se. Sen sijaan yrittäjän tulee meille tullessaan tietää, mihin hän rahaa tarvitsee, kertoo elinkeinoasiamies **Carita Latikka**.

Tuen muoto ja määrä vaihtelevat muun muassa sen mukaan, millä alalla yritys toimii ja minkä suuruisia investointeja tarvitaan. Koska rahoitusta on mahdollista hakea useammasta paikasta, Latikan tehtävä on opastaa hakija löytämään paperiviidakosta oikeat lomakkeet ja auttaa tarvittaessa niiden täyttämässä.

– Toimimme kiinteässä yhteistyössä eri tahojen kanssa, joista tärkein on Suupohjan Kehittämisyhdistys. Koska olen aiemmin ollut siellä töissä ja toimistomme sijaitsevat samassa rakennuksessa, yhteistyön tekeminen on helppoa, Latikka tuumii.

NÄIN PROSESSI KULKEE

- Ensin otetaan yhteyttä SEKiin.
- Yhteydenoton jälkeen kartoitetaan asiakkaan tarpeet ja kerrotaan, mistä rahaa voi saada ja mitkä vaihtoehdot ovat asiakkaalle edullisimmat.
- Asiakasta palvellaan yhden luukun periaatteella. SEKissä hankitaan tarvittavat lomakkeet eikä asiakkaan tarvitse juosta eri toimijoiden välillä.

www.sek.suupohja.fi

*Yritystä perustamassa?
Ota yhteys SEKiin!*

Yrityspalvelupiste yrittäjän TUKENA

TEKSTI ja KUVA: Tuukka Olli

Carita Latikka ja Sakari Varala saavat vetää yhtä köyttä yrittäjien kanssa tukihakemusten viidakossa.

– Täällä on myös se etu, että pystyn kirjoittamaan hankkeita työajalani. Silloin siitä ei tule asiakkaalle lisäkustannuksia. Vastaavaa palvelua saa hakea.

Hae tukea ajoissa

Eniten tukea hakevat pienyrittäjät, mutta toisinaan rahaa haetaan myös suurempaan kehittämiseen.

– Viime vuonna meillä oli asiakas, jonka investointi oli yli 400 000 euroa. Myös tänä vuonna meillä on pari asiakasta, joiden kehitysaikeita lasketaan sadoissa tuhansissa. Mutta tyypillisimmillään asiakkaidemme investoinnit ovat muutama kymmenen tuhannen euron luokkaa.

Epävarma taloustilanne lisää Latikan työmäärää, sillä rahoitusta hamuavia käynnissä olevia yri-

"Yrittäjäksi aikovalle on tärkeää, että hän ottaa yhteyttä meihin ennen kuin tekee yhtään mitään."

tyksiä on enemmän ja yrityksiä on laidasta laitaan. Mutta heikommat ajatkaan eivät tukahduta uusien yritysten syntymä.

– Aina löytyy rohkeita, uusia yrittäjiä. Onneksi, sillä heitä tarvitaan.

Latikka haluaa rohkaista yrittäjiä hakemaan kehittämistoimiin tukea ajoissa. Tämä koskee sekä aloittavia yrittäjiä että jo pidempään firmaansa pyörittäneitä.

– Yrittäjäksi aikovan kohdalla ensisijaisen tärkeää on, että hän ottaa yhteyttä meihin ennen kuin tekee yhtään mitään. Näin siksi, että kun kehittämistoimi on tehty, sille ei voi enää hakea tukea.

Tukimahdollisuuksien viidakoissa Latikka jättää asiakkaan huoleksi mahdollisimman vähän papereiden täyttämistä. ♦

Botniaring tähtää kilparatojen huipulle

TEKSTI: Tuukka Olli, KUVA: Mika Huppunen

KURIKAN JURVASSA sijaitseva Botniaring tähtää pitkäaikaiseen kehitykseen. Nyt alueelle rakennetaan monipuolinen liukasrata, mutta se on vasta alkua.

Liukasrata-hankkeen tiimoilta radalla toimii uusi yritys, PRT Testirata Oy, jonka vastuulla liukasrata on. Perinteisen liukkaahan ajon opetuksen lisäksi radalla on mahdollista tehdä myös ajoneuvotestauksia.

– Radalla voi testata esimerkiksi ABS-jarruja ja ajonvakausjärjestelmiä. Lisäksi rengasvalmistajat ja maahantuojat voivat testata radalla tuotteitaan, kertoo Botniaringin kehittämisspääällikkö **Mika Huppunen**.

Rata on ainutlaatuinen jopa Pohjoismaiden mittakaavassa. Monipuolinen liukas- ja testirata on tar-

"Botniaringin aluetta kehitetään koko perheen vapaa-ajanvietto-keskukseksi."

koitus ottaa käyttöön lokakuussa. Liukasradan myötä rata-alueen toiminta muuttuu ympärivuotiseksi.

Matkailukohde

Botniaringin kehitys ei kuitenkaan lopu siihen, vaan alueesta kehitetään maakunnallista autourheiluja ajokoulutuskeskusta. Viimeistään vuoteen 2020 mennessä radan valtaavat yhä useammat kansainväliset moottoriurheiluluokat.

Kehittämistyötä vauhdittaa Suupohjan Kehittämisyhdistyksen rahoittama hanke.

Syksyllä Botniaringin laajennusalueille asennettiin pohjaveden mittauspisteet.

1. vaiheessa valmistuva rataosuus.

– Hankkeen tarkoituksena on Botniaringin ja sen lähialueita koskevan Master Plan -toimintasuunnitelman kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen ja kehittäminen. Kyse on ideaaliprojektista, sillä tässä saa varmasti oman kätensä jäljen näkyviin, Huppunen kertoo.

Mittavat laajennus- ja parannustyöt läpikäyvän Botniaring-moottoriurheilukeskuksen tähtäimessä on myös FIA:n grade 3 -luokitus. Luokituksen saadessaan Botniaring olisi Pohjoismaiden ainoa kolmen tähden rata.

Jotta rata saa luokituksen, turva-alueiden ja yleisöpalveluiden on oltava kunnossa. Alueelle rakennetaan uudet katsomot, varikkorakennukset, ravintola ja muita oheispalveluja. Rata pitenee nykyisestä 2,6 kilometristä 4,0 kilometriin.

Kurikan kaupungin toiveissa on, että Botniaringistä kehittyisi matkailukohde, jonne saapuisi vuosittain 60 000 kävijää ja Kurikka tunnettaisiin Suomessa Botniaringistä. Botniaringin kehittämissuunnitelmassa on mukana myös alueen matkailuyrittäjiä.

– Botniaringin aluetta kehitetään koko perheen vapaa-ajanvietto-keskukseksi. ♦

BOTNIARING

- Radan pituus: 2 618 metriä, laajennuksen ensimmäisen vaiheen jälkeen 2013 keväällä 4 014 metriä.
- Vauhdit pääsuoralla ovat nyt parhaimmillaan 220–230 km/h.
- Kävijöitä rata-alueella on tällä hetkellä noin 30 000/vuosi.

Nopeat nettiyhteydet takaavaa valokuitua vedettiin maahan muun muassa Karviassa viime kesänä.

Suupohjan seutuverkko laajenee yli maakuntarajan

TEKSTI: Tuukka Olli

SATAKUNNASSAKIN se tiedetään. Kun Suupohjan Seutuverkko vetää kaapelit maahan, netti kylässä toimii. Suupohjan kuntien yhdessä omistama Suupohjan Seutuverkko ei enää pysy oman seutukunnan sisällä, vaan kysyntä on laajentunut Satakunnan puolelle.

– Vedämme kaapelia Siikaisissa koko kunnan alueelle, se on nyt varmaa. Hyödynnämme siinä valtion laajakaistahanketta. Todennäköisesti pääsemme samaan hommaan myös Honkajoella, iloitsi Suupohjan Seutuverkon toimitusjohtaja **Aatu Samppala**.

Valtion laajakaistahankkeen tavoitteena on taata nopeat nettiyhteydet jokaiselle suomalaiselle myös haja-asutusalueella. Koko Suupohja ei kuitenkaan ole Seutu-

verkon piirissä, ainakaan vielä.

– Ensi kesänä päästään taas rakentamaan lisää. Teemme kaiken aikaa kartoituksia, missä kylissä olisi kiinnostusta nopealle yhteydelle. Meillä on nyt meneillään Suupohjan Kehittämisyhdistyksen rahoittama tiedotushanke, mutta kylistä voidaan ottaa yhteyttä myös meihin, Samppala vinkkaa.

Viimeisimpänä nopeat yhteydet on saanut Isojoen Kodesjärvi. Ensi kesänä kaivuutöitä tehdään todennäköisesti Kurikan Niemenkylässä. Tälle kohteelle Suupohjan Seutuverkko on saanut myös Leader-rahoitusta.

Alussa on kyläilta

Kun kylä haluaa seutuverkon piiriin, alkaa asioiden eteneminen

kyläillalla.

– Ne ovat keskustelun herättäjiä. Ensimmäisen illan perusteella ei voi koskaan tietää, toteutuuko verkko vai ei. Jossain ollaan alkuun hyvinkin innostuneita, mutta kiinnostus lopahtaa. Jossain taas käy täysin päinvastoin.

Ensimmäisen kyläillan jälkeen prosessi etenee kylien toivomusten mukaan. Keskustelun ja kartoituksen jälkeen kyläläiset saavat postissa kirjeen, jossa kerrotaan verkon tuomista eduista ja kirjeeseen pyydetään vastausta.

– Näin keskusteluun voivat osallistua myös he, jotka eivät päässeet kyläilltaan.

Vastausten perusteella saadaan selville kyläläisten aito kiinnostus verkkoa kohtaan. ♦

Länsi-Suomen verkkopalvelu-ideasta yritykseksi

Mikäli Suupohjan valokuiduttamisesta jaettaisiin kunniaa, kuuluisi osa siitä alle vuoden ikäiselle yritykselle, Länsi-Suomen Verkkopalveluille. Kauha-jokelainen yritys on asentanut osan Suupohjan Seutuverkon rakennuttamista kaapeleista. Yritys tekee johtojen asennus- ja korjaustöitä.

– Seutuverkon lisäksi asiakkaitamme ovat isot operaattorit, kuten Sonera ja Elisa, kertoo Länsi-Suomen Verkkopalveluiden toimitusjohtaja **Toni Eeva**.

Asiakkaiden saamisessa Eeva helpottavat vanhat suhteet, joita hän muodosti työskennellessään Soneralla ja Anvialla. Ajatus omasta yrityksestä ehti kytteä mielessä jo jonkin aikaa, ja perustamispäätöksen jälkeen asiat rullasivat nopeasti.

– Aloin selvittää yrityksen perustamiseen liittyviä käytäntöjä ja olin yhteydessä Suupohjan Kehittämisyhdistyksenkin. Siellä näytettiin vihreää valoa uuden yrityksen investoinneille ja kehittämiselle sekä ensimmäisen työntekijän palkkaamiselle.

Länsi-Suomen Verkkopalvelut sai ensimmäisen kesänsä aikana mukavasti työkeikkoja, pääasiassa Suupohjan alueelle. Töiden tekemistä auttoi myös leuto syksy.

– Routa tuli niin myöhään, että kaivuuhommia sai tehdä pitempään kuin normaalisti. ♦

Kotiseututalo elää

Rapistumaan päässyt Kotiseututalo sai uuden elämän Kauhajoki-Seuran kautta.

TEKSTI: Tuukka Olli ja Eeva-Kaisa Kivistö, KUVAT: Tuukka Olli ja Tommi Taipalus

Kauhajoen keskustassa sijaitseva kotiseututalo on saanut uuden elämän. Vuonna 1882 rakennettu talo ehti jo rapistua, mutta nyt talo on remontoitu ja siellä toimii liikeyritys ja useita toimijoita.

– Yläkerrassa on esimerkiksi Suupohjan Kulttuuriyhdistyksen Kipinä-hankkeen toimisto ja Kauhajoen Taideyhdistyksen galleria, kertoo hankkeiden toteutuksista vastaava **Mari Taimisto**.

Lisäksi rakennuksen ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa on kohtuullisin käyttökorvauksin kaikille avoimia kokoon- ja toimitiloja, joita voi varata talossa sijaitsevasta kahvila Valkoisesta Puusta. Tilojen kysyntä on ollut nousujohteista, vaikka varsinaista tiedotusta ei ole vielä tehty.

Kauhajoki-Seuran omistamaa Kotiseututaloa on remontoitu useilla ELY-keskuksen ja Suupohjan Kehittämisyhdistyksen rahoittamilla hankkeilla jo muutamien vuoden ajan.

– Keskikuisti jäi vielä siivoamatta, joten se menee ensi kesälle. Mitään suurta siellä ei tehdä, vaan varovasti uusitaan pintoja. Myös pihan valaistusta parannetaan, ja viimeistelytöitä on vielä tekevä. Eihän tällainen talo koskaan valmiiksi tule, aina on laittamista, Taimisto hymyilee.

Yläkerrassa voi pysähtyä taiteen äärelle.

Mark ja Kirsi Heidt leipovat amerikkalaisia kakkuja Valkoisessa Puussa.

Tällä hetkellä Kauhajoki-Seura toteuttaa Kotiseututalo toimintojen taloksi-hanketta, jossa kartoitetaan talon käytötarkoitusta ja hankitaan kalusteita. Aiemmalla hankkeella talolle tehtiin toiminta- ja liiketaloudellinen suunnitelma ja niihin perustuva kalustus- ja varustus-suunnitelma.

Makeanhimolle kyytiä Valkoisessa Puussa

Kotiseututalossa toimiva lifestyle-yritys Valkoinen Puu on ihastuttanut kävijöitään viime vuoden toukokuusta lähtien.

– Erikoisuutenamme ovat amerikkalaiset kakut ja leivonnaiset, joiden reseptit ovat kulkeutuneet suvun perintönä Amerikan isomummeilta nyt Kauhajoelle. Valikoimassa on muun muassa amerikkalaista suklaakakkua, joka tyydyttää varmasti vaativimmankin herkkusuun makeanhimon. Suosimme luomutuotteita, joten useissa herkuissamme käytetään luomu- tai spelttijauhoja, liikkeen omistajaparin toinen puolisko **Kirsi Heidt** kertoo.

Leivonnaisten lisäksi Café & Shopin valikoimista löytyy sisustustuotteita ja oman keramiikkapajan tuotantoa.

"Eihän vanha talo koskaan valmiiksi tule, aina on laittamista."

Café & Shopin valikoimista löytyy myös oman keramiikkapajan tuotantoa.

taas

– Mark on aiemmin työskennellyt la-
vastuksen, somistuksen ja keramiikan
parissa. Itse olen toiminut sisustajana
Helsingissä sekä opiskellut verhoilijan
tutkinnon. Luovat taustamme löysivät
nopeasti uusia muotoja savesta. Siitä
muodostui yhteinen sävelemme, joka
toimii tuotesuunnittelussamme kanta-
vana inspiraationa, Kirsi kertoo.

Se, miten Valkoinen Puu päätyi Kau-
hajoelle, on yhtä satumainen tarina kuin
Valkoinen Puu itsessäänkin.

– Tapasimme amerikkalaisen Markin
kanssa internetin aalloilla syksyllä 2002.
Tiesimme jo ensi hetkestä alkaen jaka-
vamme saman intohimon elämässä ja
tutustumisen eteni nopeasti. Jo kolman-
nella tapaamisella heinäkuussa 2003
vaihdoin häävalat ja tanssimme kau-
niin Kauhajoen suvessa.

Ensin työskentely lähti käyntiin Yhdys-
valloissa, mutta yrityksen ja perheen kas-
vaessa syntyi ajatus rauhallisesta ja ins-
piroivasta ympäristöstä, jonne asettua.

– New Yorkin vilinä vaihtui maaseu-
dun rauhaan muuttaessamme Kauhajo-
elle keväällä 2007. Päätös ei ole kadutta-
nut hetkeäkään, sillä haluamme yhdessä
perheemme kanssa elää arvojemme mu-
kaista luovaa elämää luonnon helmassa.

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen
myöntämä yrityksen käynnistystuki en-
simmäisen vieraan työntekijän palkkaa-
miseksi oli merkittävä Valkoisen Puun
kehittämisen kannalta.

Pystymme nyt keskittymään entistä
paremmin myös keramiikan tekoon, sillä
liike ei sido meitä enää yhtä tiiviisti. ♦

YRITYKSEN KÄYNNISTYSTUKI

- Tukea voivat hakea aloittavat yritykset tai yrityk-
set, joilla ei vielä ole palkattuja työntekijöitä.
- Yritys voi saada käynnistystukea palkatessaan
ensimmäisen työntekijän. Yrittäjän omiin palk-
kakustannuksiin tukea ei ole mahdollista saada
- Tukea voi saada enintään kahden henkilötyö-
vuoden palkkauksesta aiheutuviin kustannuk-
siin vuoden ajalle.
- Tukea voidaan myöntää enintään 50 prosenttia
palkasta.

*Oletko palkkaamassa ensimmäistä työntekijää?
Ota yhteys kehittämispäällikkö Hanna-Leena Pihlajaniemeen.*

Jyryssä lammen tieltä raivattiin risut ja männynkävyt

Risukkoisen piha on nyt raivattu ja tuvan eteen pääsee autolla.

TEKSTI ja KUVAT: Tuukka Olli

MONI NHL-KIEKKOILIJ kertoo, että hänen taitojensa salaisuus ovat lapsuuden lukemattomat harjoittelut lammen jäällä. Jurvan Jyrystä löytyy lampi, jonka ympäristö laitettiin kuntoon koordinoitihankkeella.

Kolmisen vuotta sitten Jyryn lammen viereen nousi kökkävoimin pieni tupa. Siellä on toimintaa ympäri vuoden erilaisista illanvietoista talviin urheiluharrastuksiin, joita harjoitetaan lammen jäällä.

Noin vuosi sitten tupaa laajennettiin ja risukkoisen lammen ympäristö raivattiin koordinoitihankkeen voimin. Tuvassa toimii nyt myös varasto ja suuri terassi. Toisin kuin ennen, tuvan eteen pääsee nyt autolla.

– Kesän aikana pihaan levitettiin mursketta ja syksyllä rantaan tehtiin grilli, kertoo **Martti Potka**.

Yhteisöllisyys oli tärkeässä roolissa hanketta toteutettaessa, ja töihin osallistui koko kylä.

– Pieni kylä on kuin perhe: kun jotain päätetään tehdä, kaikki osallistuvat työhön.

Koko komeus mahdollistettiin Suupohjan Kehittämisyhdistyksen koordinoitihankkeella. Hank-

keessa on omat paperikiemuransa, mutta Jyryssä hyödynnettiin kehittämisyhdistyksen tarjoamaa apua papereiden täytössä.

Kiekolle kyytiä

Lammella talvisin pelattavan jääkiekon peluuta helpotettiin raivamalla rannasta heinät ja pajukot. Valaistus pitää huolen siitä, että kiekolle voi antaa kyytiä myös iltaisin. Lampi onkin ahkerassa käytössä, sillä siellä käy paljon myös naapurikylien nuoria ja kylässä asuvien lapsenlapsia.

– Onhan tuota jäätymistä jo odoteltu, tuumii Jyryssä asuva 16-vuotias **Arttu Koivuporras**. Veljensä **Aleksin**, 10, nyökytellessä vieressä.

Veljekset tuumivat, että kylässä on riittävästi tekemistä, vaikka myös reissut Jurvan kirkolle harrastusten perään ovat tulleet tutuiksi.

– Tai ehkä joku puuvaja olisi kiva. Sellainen, jossa voisi tehdä vaikka pelejä puusta. Sellaisia kuin mölkky tai shakki, Aleksin vinkkaa. ♦

Apua
pieniin
hankkeisiin!

Arttu ja Aleks Koivuporras odottivat tammikuussa kotilampensa jäätymistä.

KOORDINOITIHANKE

- Koordinoitihanke on maaseudun kehittämisen uusi työkalu, jonka tarkoituksena on helpottaa pienehköjen hankkeiden toteuttamista.
- Hankkeella voidaan toteuttaa yleishyödyllisiä kehittämis- tai investointihankkeita.
- Leader-toimintaryhmä toimii koordinoitihankkeessa useamman (vähintään kolmen) pienen alahankkeen koordinoijana.
- Alahankkeita voivat hakea yhdistykset, yhteisöt ja perustellusti yksityishenkilöt.
- Alahankkeeseen myönnetty tuki on 500–20 000 euroa.
- Suupohjan ensimmäisen koordinoitihankkeen teemana oli kokoontumistilojen energiatehokkuus ja turvallisuus. Toisen hankkeen teemana on lasten ja nuorten vapaa-aikaa ja harrastustoimintaa parantavat investoinnit.
- Koordinoitihankkeista vastaa hankesuunnittelija Tuija Takamäki.

UIMARANTA on pienen kylän voimannäyttö

TEKSTI ja KUVAT: Tuukka Olli

TIMPURI MAKASI kuolinvuoteella. Pappi oli vieressä ja sanoi, että nyt on mahdollisuutta keventää sydäntä ja kertoa pahoista kokemuksista. No, ikkunanpäällisen veisto ja välikaton naulaus on aina ollu pahoja, timpuri tuumi.

– Tuo on totta, välikaton naulaus on paha, nauraa **Olli Lahtinen Veikko Peuralahden** kertomalle vitsille.

Lahtinen on rakentanut syksyn mittaan saunaa Isojoen Peuralan kylässä sijaitsevan Sarvijärven rantaan. Alueelle on tehty saunan lisäksi laituri ja wc. Kaikille avoimen uimarannan ja saunan avajaisia on tarkoitus viettää keväällä. Kahden rakennuksen lisäksi Sarvijärvelle vievää tietä on paranneltu noin kymmenen talkoolaisen voimin.

– Työt alkoivat tien kunnostuksella kesäkuussa heti sen jälkeen, kun päätös ELY-keskuksesta tuli, muistelee projektin sihteeri **Rauno Peltomaa**.

Tiellä ei kannata ajella, sillä päällystettä ei vielä ole. Asia korjaantuu

talven mittaan. Saunan rakentaminen pääsi vauhtiin syyskuun lopulla, ja siihen Lahtinen on käyttänyt aikaa noin 500 tuntia.

– Koetin hyödyntää leutoa syksyä, ettei kovin paljon tarvitsisi pakkasessa väkertää. Työ edistyi hyvin ja kevääksi ei jäänyt paljon muuta kuin siivouskökkä ja muuta vastaavaa, kertoo saunalla huhkinut Lahtinen.

Kaikille avoin

Koordinointihankkeella rahoitettu uimaranta on vain 25 asukkaan kylän voimannäyte. Kyläyhdistys on aktiivinen ja vain satojen metrien päässä järvestä sijaitseva maakuntaraja pitäneen huolen siitä, että kesän tullen uimarannasta nauttivat kylän ulkopuolisetkin.

– Ajatuksena on, että saunan ovet ovat aina auki, joten sitä voi käyttää kuka vain. Toivottavasti ihmiset löytävät tänne, Lahtinen tuumii. Suupohjan Kehittämisyhdistyksen lisäksi uimarantaa on ollut rahoittamassa myös Isojoen kunta. ♦

*"Saunan ovet
ovat aina auki, joten sitä
voi käyttää kuka vain."*

Sarvijärvelle rakentui laituri talkootyönä.

Olli Lahtinen rakentama sauna on kesän tullen kaikkien vapaassa käytössä.

Kun hätä on suurin, on wc lähellä.

Sarvijärven kallioiset rannat saavat seurakseen hiekkaa ja uimareita.

Kipinä houkuttelee kuvataiteen pariin

Suupohjassa on tarjolla kuvataideopetusta, kun Kipinä-hanke välähtää käyntiin.

TEKSTI JA KUVA: Tuukka Olli

KIPINÄ-HANKKEEN ideana on tarjota erilaista kuvataiteeseen liittyvää koulutusta ja näyttelyjä Suupohjan asukkaille. Koulutusta tulee 21 eripituisen kurssin verran ja näyttelyitä toteutetaan yhteensä 15.

– Kaikista koulutuksista ei näytellyä tule, mutta se ei olisi mahdollistakaan, sillä kurssilla ei välttämättä synny konkreettisia teoksia. Näyttelyitä ei myöskään pidetä ainoastaan sisätiloissa. Esimerkiksi ulkona pidettävän valotaiteen kurssin loppu työ toimii näyttelynä, kertoo Kipinä-hankkeen projektipäällikkö **Henna Ahonen**.

Kipinä on Suupohjan Kulttuuriyhdistyksen Leader-rahoituksella mahdollistettu hanke, joka kestää

vuoden 2013 loppuun. Kipinän kohderyhmänä ovat nuoret ja aikuiset, mutta joillekin kursseille voivat osallistua myös alakouluikäiset.

– Olemme huomioineet kohderyhmän koulutuksen ajankohdissa. Koska ihmiset ovat päivällä koulussa tai töissä, koulutukset järjestetään iltaisin ja viikonloppuisin sekä kesäaikaan, Ahonen huomauttaa.

Koulutusta ja näyttelyitä järjestetään hankkeen ajan ympäri Suupohjaa.

– Ajatuksena on paitsi tietysti koko seutukunnan palveleminen, myös se, että ihmisen ei aina tarvitse mennä taiteen luo, vaan taidekin voi tulla ihmisen luo. Siksi haluamme hyödyntää eri kunnissa sijaitse-

via näyttelytiloja. Mutta haluamme myös viedä taidetta esimerkiksi kirjastoihin tai vanhuksille palvelutaloihin.

Rohkeasti mukaan

Kulttuuriyhdistys on aiemminkin toteuttanut erilaisia koulutushankkeita, kuten bändikoulun ja teatteritaiteeseen liittyvän Onnenmaan. Aiemmista hankkeista tulleet kokemukset ovat positiivisia, joten odotukset Kipinääkin kohtaan ovat korkealla.

– Alku on ainakin ollut lupaava, kyselyitä kurseista ja aikataulusta on jo tullut, vaikka markkinointia ei ole vielä tehty, Ahonen tuumii.

Hän rohkaisee ihmisiä osallistu-

maan koulutuksiin, sillä kursseille ei ole pääsykokeita tai osaamisvaatimuksia.

– Haluamme erityisesti mukaan ihmisiä, jotka eivät ole vielä kokeilleet kuvataiteita. Tässä on oikeastaan sama ajatus kuin Bändikoulussa, jossa osallistujille annettiin kokeiltavaksi eri soittimia. Nytkin jokainen saa kokeilla ja löytää sen oman juttunsa.

Kipinästä saa lisätietoa Suupohjan Kulttuuriyhdistyksen nettisivuilta osoitteesta www.suupohjankulttuuriyhdistys.fi ♦

www.suupohjankulttuuriyhdistys.fi

Kuntaliitos toi Jurvan kirkolle **KYLÄYHDISTYKSEN**

TEKSTI: Tuukka Olli, KUVAT: Leila Luhtala

KYLÄYHDISTYSTOIMINTA voi olla myös linkki päättäjien suuntaan. Tällainen on periaate Jurvan kirkonkylän kyläyhdistyksessä, joka näki päivänvalon vuoden 2011 alussa.

Yhdistyksen puheenjohtaja **Juhani Mäki** painottaa, että yhdistys haluaa toimia epäpoliittisena tahona, joka ajaa Jurvan asioita Kurikan kaupungissa.

– Epäpoliittisella tarkoitetaan, ettemme halua samaistua mihinkään yksittäiseen puolueeseen.

Jurvan kyläyhdistys tekee yhteistyötä muiden alueella toimivien kyläyhdistysten kanssa. Palaverissa sovitaan yhteisistä asioista, joita ajetaan kaupungin suuntaan.

– Yhteistyö on sujunut hyvin ja kaupunki on kuullut meitä, Mäki kiittelee.

Suupohjan Kehittämissyhdystys oli aktiivisesti mukana kyläyhdistyksen perustamisprosessissa. Ennen perustamista tehtiin muun muassa kyselytutkimus, jossa alueen asukailta ja jo olemassa olevilta

yhdistyksiltä kysyttiin, näkevätkö he yhdistyksen tarpeellisenä. Erityisen tärkeäksi koettiin juuri linkkinä toimiminen päättäjien suuntaan, jotta jurvalaisten ääni kuuluu Kurikan päätöksenteossa.

Lupaava alku

Kyläyhdistyksen taipaleen alku on muutenkin ollut lupaava. Mukana on noin 15 aktiivin joukko, jotka suunnittelevat ja toteuttavat erilaisia tapahtumia.

– Tapahtumissa on ollut ihan mukavasti osallistujia, mutta jos haluamme saada uusia ihmisiä tapahtumiimme, meillä täytyy olla näyttöä onnistuneiden tapahtumien toteuttamisesta, Mäki painottaa.

Onnistuneesta tapahtumasta esimerkkinä toimii viime vuoden marraskuussa järjestetty Jurvas Tairetahan -musiikkitapahtuma, joka veti Jurvan yläkoulun juhlasaliin parisensataa musiikin ystävää. Se on myös Jurvan kyläyhdistyksen tähän asti suurin tapahtuma.

"Ilta oli niin onnistunut, että olemme jo päättäneet tehdä Jurvas tairetahan -tapahtumasta jokavuotisen."

– Ilta oli niin onnistunut, että olemme jo päättäneet tehdä Jurvas tairetahan -tapahtumasta jokavuotisen. Tarkka ajankohta on vielä avoin, mutta todennäköisesti musiikki soi syksyllä tai loppuvuonna, Mäki lupaa.

Kyläyhdistys ei jää vieraaksi nuoremillekaan, sillä erityisesti he ovat ottaneet omakseen yhdistyksen ylläpitämän lennökkikerhon.

– Kyllä siellä joitain vanhempiakin on, mutta pääasiassa nuoria. Lennökkikerho on erittäin suosittu, Mäki iloitsee.

Kyläyhdistys on saanut rahaa toimintansa aloittamiseen Kurikan kaupungilta. Lisäksi omaa rahan keräystä on toteutettu myyjäisten avulla. Tämän vuoden uutuuksena on bingo.

– Aiemmin bingoa pyörittänyt urheiluseura luopuu toiminnasta ja me jatkamme sitä. Toivottavasti saamme bingosta pysyvemmän rahoituksen muodon. ♦

Santeri Tuomisto tuntee haitarin salat.

Lii Pukkilan johtama ja kansalaisopiston piirinä toimiva Legato esiintyi Jurvas Tairetahan -tapahtumassa.

Suupohjan Kehittämisyhdistys tekee työtä paremman maaseudun eteen

TEKSTI: Eeva-Kaisa Kivistö

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS on kannustanut Suupohjan alueen asukkaita kehittämään omaa kotiseutuaan jo vuodesta 1996. Vaikka toiminta on jatkunut yli viidentoista vuoden ajan, eivät kaikki välttämättä silti tiedä, mistä on oikein kyse.

– Suupohjan Kehittämisyhdistys on yksi Suomen 56 Leader-ryhmästä, joiden tarkoituksena on kannustaa maaseudun asukkaita kehittämään omaa kotiseutuaan, lisäämään sen viihtyisyyttä sekä synnyttämään uusia työpaikkoja ja yrityksiä, Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toiminnanjohtaja **Paavo Mattila** kiteyttää.

Etelä-Pohjanmaalla toimii neljä Leader-ryhmää, jotka tukevat maakunnan paikallista kehittämistyötä vuosittain viiden miljoonan euron edestä. Rahoitus hankkeisiin tulee EU:n Leader-ohjelmasta, valtiolta ja alueen kunnilta. Hakijatahon on yleensä myös laitettava hankkeeseen omaa rahoitusta.

– Suupohjan alueella jaamme vuosittain noin miljoona euroa pieniin kehittämishankkeisiin. Tuemme paikallisia yrittäjiä, tavallisten ihmisten kehittämisintoa sekä maaseudun elä-

mänlaatua lisääviä hankkeita, Mattila toteaa.

– Tärkeää toiminnassamme on nimenomaan se, että hyödynsaajat ovat ruohonjuuritason toimijoita, esimerkiksi alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä. Myös paikallisuus on toiminnassa keskeistä. Toiminta-alueemme on Isojoki, Kurikan Jurva, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva.

Kehittämisyhdistys tarjoaa apua myös kylien aktivoimiseen opastamalla eri toimijoita kylien kehittämiseen liittyvissä asioissa. Yhdistys antaa myös neuvoja erilaisten rahoitusmuotojen käyttämiseen.

Jos mielessä siis itää hyvä idea toiminnan kehittämiseen, kannattaa kehittämissyhdistykseen olla yhteydessä aiheesta ja ajasta riippumatta. ♦

*"Suupohjan
alueella olemme
varanneet vuosittain
noin miljoona euroa
erilaisiin kehittämissy-
hankkeisiin."*

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toimiston väki, yläriivi: Jouko Korttes-harju, Päivi Alakangas, Hanna-Leena Pihlajaniemi, Paavo Mattila ja Tuija Takamäki. Eturivissä Jemina Ala-Harja ja Tuukka Olli.

Kauhajoki sai Suomen parhaan monitoimihallin

TEKSTI: Tuukka Olli, KUVAT: Seija Vähämäki ja Tuukka Olli

UUSI MONITOIMIHALLI hallitsee Kauhajoen urheilupuiston lähialueen maisemaa. Hallilla on pituutta 70 metriä, leveyttä 40 metriä ja kattokin kohoaa parhaimmillaan 15 metrin korkeuteen.

Ilmalla täytettävä halli nousi kivijalalleen muutamassa tunnissa joulukuun puolivälissä. Karhu Pallon rakennuttama halli kätkee sisäänsä jalkapallokentäksi soveltuvan nurmen ja pukuhuoneita. Tekonurmi asennettiin tammiuussa, ja halli on nyt luovutettu liikkujien käyttöön. Uusi halli korvasi vanhan, pienemmän hallin.

– Vanha halli tuli käyttöikänsä päähän. Se oli meillä 12 vuotta, mutta oli jo 40 vuotta vanha, sillä se oli toiminnut aiemmin Ruotsin armeijalla välinevarastona, kertoo Karhun jalkapallojoaston puheenjohtaja **Risto Uusitalo**.

Hallin käyttöikä on 30–35 vuotta. Vanhaan verrattuna uusi halli tarjoaa noin 700 neliometriä enemmän tilaa ja paremman nurmialustan.

– Keinonurmen alle tulee elastinen alusta, jonka ansiosta nurmi on vähintään yhtä pehmeä kuin ulkonurmi. Tämä lisää turvallisuutta, Uusitalo kuvailee.

Nurmimatto on kansainvälisen jalkapalloliiton FIFA:n hyväksymä, ja samaa nurmityyppiä käyttävät kotikentillään esimerkiksi Englannin Valioliigan seurukset Manchester United ja Liverpool.

– Tämä on takuulla Suomen paras halli, sillä tällaista nurmimattoa ei muualla Suomessa ole. Lisäksi valaistus on epäsuora, eli lamput osoittavat seinäkangasta pitkin alhaalta ylös. Näin valo ei häikäise.

Käyttäjää riittää

Osittain Leader-tuella rahoitetulle hallille on käyttöä, sillä yksin Kauhajoella on toistakymmentä jalkapallojoukkuetta.

– Lisäksi kyselyjä on tullut ympäristökuntien joukkueilta ja muista lajeista, kuten pesäpallosta ja golfista.

Vaikka halua olisi, aivan kaikille kyselijöille ei aikaa hallista riitä. Hallilla on monia käyttäjäryhmiä, kuten koulut, päiväkodit ja invalidit. Hallilla on myös työllistävä vaikutus, sillä sen huolto- ja valvontatöihin palkataan kaksi työntekijää. Hallissa on muun muassa varageneraattori sähkökatkon varalle.

– Lisäksi ilmaa pumppaa kaksi identtistä konetta. Jos toinen prakaa, toinen ottaa komennon. Hallissa on myös välakangas, jollaista vanhassa hallissa ei ollut. Kahden kankaan väliin voi puhalttaa lämmintä ilmaa, joka vähentää katon lumikuormaa. ♦

Vanhan ajan talkoiden merkitys oli hallin rakennustöissä suuri. Kuvassa Tuomo Luomapuro räjäköimässä.

Kolumni

Kökkä – sana, jonka olin jo ehtinyt unohtaa

JOS SUUNNITELMAT uusista, vahvoista peruskunnista toteutuvat, pienet kunnat kuntalaisineen ovat uuden tilanteen edessä. Haasteena on reuna-alueiden elinvoiman, lähipalveluiden ja demokratian säilyttäminen kuntakoon suuren tuessa.

MUUTIN ISOJOELLE Tampereelta. Isossa kaupungissa on paljon harrastusmahdollisuuksia. On liikuntaa komeilla kuntosaleilla ja teattereissa on varaa mistä valita. Täällä Isojoella tarjonta saattaa olla suppeampaa, mutta ei yhtään sen huonompaa. Isojoen kunnanmestaruuskisoissa pääset itsekkin toimitsijaksi, vaikka et ole koskaan ennen pitänyt sekunttaria kädessä.

ONPA TÄÄLLÄ kymmenien kuntalaisten porukka, joka jo useana perättäisenä syksynä on taivaltanut yhdessä 30 kilometrin kävelylenkin. Järjestelyt lenkin varten toteutetaan tietenkin vapaaehtoispuhjalta. Yhteisiä ponnisteluja ja kyläyhteisön työtä vaatii myös Vanhankylän nuorisoseuran joka vuotuinen revyy. Meillä on täällä kaikkea, ehkä vain pienemmässä mittakaavassa ja kotikotuisempaan.

YHTEISVASTUU, YHTEISÖLLISYYS, YHTEISTYÖ eivät ole pelkkää sanahelinää, ainakaan täällä maaseudulla. Edellä mainitut sanat liitän arvokartassani lähelle huippua. Valmiiksi toteutetut harrastusmahdollisuudet isoissa kaupungeissa ovat tietysti helppoja, mutta ainakin minä saan suuremman tyydytyksen kun olen itse päässyt vaikuttamaan tapahtuman tai toiminnan toteutukseen. Voin kuvitella samanlaista tyydytyksen tunnetta niissä kyläyhdistyksissä, jotka ovat Suupohjan Kehittämisyhdistyksen tuella toteuttaneet talkootyönä, jonkin kyläyhteisön haaveen. Esimerkeiksi käyvät Peuralan kyläyhdistyksen Sarvijärvi-projekti ja lasten leikkipuiston remontoiminen Möykkyssä.

SAMAAN AIKAAN kun suurissa kaupungeissa, suurissa yksiköissä ja asuinalueilla yksilöllisyys korostuu, täällä maaseudun kyläyhteisöissä on edelleen voimaa. Vapaaehtoistoiminta on aktiivisen kansalaisuuden ja demokratian keskeinen elementti. Kun ihminen kokee tulevansa kuulluksi ja saa vaikuttamismahdollisuuksia itselle tärkeiksi pitämässään asioissa, hyvinvointikin kasvaa. Ai niin, se kökkä. Tuota sanaa en Tampereella käyttänyt kertaakaan, nyt se kuuluu jälleen sanastooni. Teille lukijoille sitä tuskin täytyy suomentaa.

Hyvää ja aktiivista vuotta 2012!

Linda Leinonen

Isojoen kunnanjohtaja

Jemina Ala-Harja näyttää reitit maailmalle.

KV-KOORDINAATTORI

- Auttaa kontaktien luomisessa.
- Auttaa löytämään kontakteja ulkomailta ja avustaa kaikissa kansainvälisyyteen liittyvissä asioissa.
- Kv-koordinaattorin kautta on mahdollista saada yhteys jokaiseen Euroopassa toimivaan noin 2 500 Leader-ryhmään, joiden verkostoja voivat hyödyntää sekä yritykset että yksityiset.

www.suupohjankehittamisyhdistys.fi

*Tähyämässä ulkomaille?
Kysy, voisiko Jemina auttaa!*

Leader-toiminta ylittää rajoja

TEKSTI: Eeva-Kaisa Kivistö, KUVA: Tuukka Olli

KAUHAJOELTA KOTOISIN oleva **Jemina Ala-Harja** aloitti Suupohjan Kehittämisyhdistyksen kansainvälisten asioiden koordinaattorina viime syksynä. Ala-Harjan kv-koordinaattorin tehtävät liittyvät Suupohjan Kehittämisyhdistyksen hallinnoimaan ”Yhteistyöllä Eurooppaan – To Europe By Cooperation” -hankkeeseen, jonka tavoitteena on auttaa sekä Seinäjoen että Suupohjan seudun toimijoita kansainvälistymään.

Koko elämänsä Etelä-Pohjanmaalla viettäneelle 3-vuotiaan pojan äidille kv-koordinaattorin tehtävät sopivat erinomaisesti.

– Kansainvälisyys on ollut elämässäni aina jollain tapaa läsnä, sillä minut on adoptoitu Intiasta. Siksi olen luontaisesti kiinnostunut kansainvälisestä toiminnasta, Ala-Harja kertoo.

Kokemusta kansainvälisyyteen liittyvistä tehtävistä Ala-Harja on ehtinyt kerryttää jo aiemminkin työskennellessään muun muassa Unicefin vapaaehtoistyön koordinaattorina Australian Sydneyssä ja vastatessaan kansainvälisen konferenssin järjestelyistä Kauhajoella.

– On hienoa, että kasvavaa kiinnostusta kansainvälistymistä kohtaan on selvästi nähtävissä myös näillä lakeuksilla, Ala-Harja tote-

aa tyytyväisenä.

Hän haluaakin rohkaista jokaista ottamaan askeleen kohti kansainvälisyyttä.

– Tehtäväni on edistää sekä Suupohjan että Seinäjoen seudun alueiden kansainvälistymistä sekä kansainvälisten hankkeiden syntymistä. Pyrkimyksenä on myös lisätä paikallistoimijoiden osaamista kansainvälisellä kentällä uusien kansainvälisten kontaktien, matkojen, koulutusten ja seminaarien kautta.

Ala-Harja osallistui marraskuussa Unkarissa järjestettävään Youth in countryside -seminariin, johon osallistujia oli lisäksi kolmelta eri taholta ympäri Etelä-Pohjanmaata.

Jos esimerkiksi yhdistys, järjestö, seura tai pienyritys kokee tarvetta kansainvälistymiseen, on mahdollisuuksia monia.

– Kansainvälistyminen voi lähteä liikkeelle esimerkiksi tutustumismatkasta, johon voi saada meiltä hyvän tuen. Kyseessä voi olla esimerkiksi yritysvierailu, jossa vaihdetaan ideoita ja osaamista. Vaikka varsinaista ideoita kansainvälistymisen oikeasta muodosta ei vielä olisikaan mielessä, ei se ole suinkaan kansainvälistymisen esteenä. Jokaiselle yksilöstä yritykseen löytyy varmasti jokin keino kansainvälistyä. Voimme yhdessä miettiä, mikä se voisi olla, joten ottakaa rohkeasti yhteyttä! ♦

"Tällaisessa toiminnassa nuoret oppivat vastuullisuutta."

TEKSTI: Tuukka Olli, KUVAT: Maija-Liisa Saksa

ALKUVUODESTA 2011 Teuvalle saapui joukko italialaisia nuoria ja kaksi opettajaa, jotka tutustuivat suomalaisen ruokaan ja paikallisiin yrityksiin. Teuvalaisnuoret tekivät huhtikuussa 2011 vastavierailun Italiaan Porticin kaupunkiin, jossa he vierailivat pienyrityksissä ja tutustuivat italialaiseen ruokakulttuuriin.

– Tällaisessa toiminnassa nuoret oppivat vastuullisuutta, kun vieraat majoitetaan perheisiin ja vieraille pitää järjestää ohjelmaa. Lisäksi nuoret oppivat käytännössä muun muassa rahankeruuta ja kielitaitoa. Ne ovat tärkeitä eväitä yrittäjälle, kertoo yksi hankkeen vetäjistä, opettaja **Maija-Liisa Saksa**.

Aloite hankkeelle tuli Italiasta, jonne kontaktit oli luotu jo aiemmassa hankkeessa. Teuvalle italialaisten yhteydenotto kiiri lokakuussa 2010.

– Aikaa oli vähän, sillä italialaisten hanke loppui huhtikuussa 2011. Eli siihen mennessä piti järjestää ohjelma italialaisille vieraille, koota ryhmä vastavierailulle ja hankkia rahoitus, Saksa muistelee.

Rahoitus hankkeelle järjestyi Teuvan yrittäjähdistyksen ja Suupohjan Kehittämisyhdistyksen kautta, joissa hanke katsottiin yleishyödylliseksi kehittämishankkeeksi.

– Jos näitä tahoja ei olisi ollut mukana, homma olisi lässähtänyt alkuunsa.

Suupohjasta tuli Taikamaa

Nuorilta saatu palaute oli hyvää. Erityisesti italialaisille matka lakeuksille oli eksoottinen, sillä suurin osa heistä näki lunta ensimmäistä kertaa elämässään.

Mamma Mia! Viimeisenä iltana kokoonnuttiin Parran kodalle nauttimaan loimulohesta ja nokipannukahveista.

Mamma Mia! -hanke toi Pohjanmaalle kaukaisia vieraita

Teuvalaiset nuoret saivat yrittäjäysooppia italialaisilta Mamma Mia! -hankkeessa.

– Taikamaa, kuului moneen kertaan. Siltä Suupohja kieltämättä näyttikin, sillä vierailun aikaan pakkasta oli 9–25 astetta ja puut olivat kuurassa.

– Jo yhdeksän asteen pakkasessa yksi italialainen opettaja sanoi, ettei ole koskaan ollut niin kylmässä, Saksa naurahtaa.

Kukaan ei silti valittanut kylmää, vaan etelän vieraat painelivat kursailematta avantoon, minne

suurin osa suomalaisista ei uskaltautunut lainkaan.

Huhtikuussa Italiaan lähdeettäessä erityisesti nuorille isännät olivat jo vanhoja tuttuja, sillä välimatkasta huolimatta yhteyksiä oli pidetty etenkin Facebookin välityksellä. Hanke ei jäänyt ainoastaan henkiseksi pääomaksi nuorille, vaan hankkeen tiimoilta toteutettiin myös suomalais-italialainen reseptivihkonen, videolevy ja kuvakirja. ♦

Yhtenä iltana kokkailtiin italialaiseen ja suomalaiseen tapaan. Kuvassa valmistetaan taikinaa lasagnelevyjä varten.

Yhteistä vapaa-aikaa vietettiin vieraiden kanssa myös leppoisasti biljardia pelaillen.

VIISIKKO-RAHA

- Vuonna 2012 Suupohjan Kehittämisyhdistys jakaa rahaa nuorten omiin hankkeisiin yhteensä 5 000 euroa.
- Viisikkorahaa voi saada enimmillään 1 000 euroa/projekti.
- Viisikko-rahamen osuus koko projektin kokonaiskuluista voi olla enintään 80 prosenttia.

Viisikko-rahalla toteutettu keppihevostapahtuma keräsi paljon nuoria osallistujia. Etualalla mallia näyttää Julia Haikonen.

Viisikko-raha luo mahdollisuuksia nuorille

Tiesitkö, että Suupohjan Kehittämisyhdistykseltä voi hakea tukea vaikkapa bändi-illalle?

TEKSTI: Tuukka Olli, KUVAT: Aune Waronen

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS haluaa olla myös nuorten asiassa. Yhdistyksen kautta on mahdollista hakea Viisikko-rahaa, joka on tarkoitettu nuorten itse toteuttamille pienimuotoisille projekteille. Viisikko-projektit rahoitetaan kehittämissuopohjan omista varoista.

– Viisikko-rahaa voi saada projekteihin, jotka ovat laillisia, hyvien tapojen mukaisia, Suupohjan nuoria hyödyttäviä vapaa-aikaan liittyviä ja nuorten itse toteuttamia. Sellainen voi olla vaikkapa bändi-ilta, havainnollistaa Suupohjan Kehittämisyhdistyksen kehittämispäällikkö **Hanna-Leena Pihlajaniemi**.

Viisikko-raha on hieno mahdollisuus nuorille itselleen, sillä näin heillä on mahdollisuus toteuttaa tapahtuma, johon ei muuten välttämättä olisi rahaa.

– Aivan puhelinsoitolla rahaa ei saa, mutta me autamme tarvittavien papereiden täyttämässä, Pihlajaniemi vinkkaa.

Viisikko-rahalla on toteutettu projekteja laidasta laitaan. Suupohjassa on toteutettu esimerkiksi katukorisliiga ja tähtitorni. Yksi Viisikko-rahalla rakennettu tapahtuma oli myös Karijoen Myrkyssä järjestetty keppihevostapahtuma, joka osoittautui hitiksi. Tapahtuma keräsi Myrkyksen maneesille 30 osallistujaa yli kuntarajojen.

– Mielikuvitusta saa käyttää. Tuemme mielellämme nuorille suunnattuja hankkeita, sillä on tärkeää, että juuri nuoret viihtyvät seutukunnassamme.

Viisikko-rahaa voi tiedustella Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toimistolta, vaikkapa Pihlajaniemeltä. Lisätietoa löytyy internetistä osoitteesta www.suupohjankehittamisyhdistys.fi. Klikkaa yläpalkista otsaketta nuoret. Viisikko-rahamen hausta ilmoitetaan myös paikallislehdissä. ♦

www.suupohjankehittamisyhdistys.fi ► nuoret

*Nuori! Haluatko projektillesi rahaa?
Ota yhteys kehittämispäällikkö Hanna-Leena Pihlajaniemeen!*

Nuorilla mahdollisuus ansaita idealla

ETELÄ-POHJANMAAN 4H-piirin NYKY-hankkeen avulla luodaan 13-25 vuotiaalle nuorille mahdollisuus työllistää itsensä omassa yrityksessään, annetaan perustaitoja yrittämiseen ja yrittäjämäiseen työskentelyyn sekä luodaan verkostoja ja suhteita nuorten oman työllistymisen kannalta tärkeisiin tahoihin. Hanke edistää myös nuorten omien yritysideoiden työstämistä yritystoiminnaksi. Kyseessä on alueiden välinen hanke ja sitä rahoittavat Suupohjan Kehittämisyhdistys ja Seinäjoen seudun kehittämissuopohjan Liiveri.

Hankkeen yhtenä toimenä toteutetaan viimevuotiseen malliin Ansaitse idealla – yritysideokilpailu. Kilpailussa on 2 sarjaa: 13-17 –vuotiaat ja 18-25 –vuotiaat ja kilpailu-aika on 16.1.-20.4.2012. Kilpailuun osallis-

tutaan joko yksin tai ryhmässä, jossa voi olla enintään kolme henkeä.

Kilpailussa haetaan hyvää yritysidea, ja parhaat palkitaan. Vanhemman ikäluokan pääpalkinto on 600 euroa ja nuoremman 400 euroa. Kilpailu toteutetaan Suupohjassa ja Seinäjoen seudulla.

Yritysideokilpailulle löytyy valmis kaavake osoitteesta www.nyky.4h.fi. Kilpailuun voi osallistua myös vapaamuotoisella kuvauksella yrityksen toiminnasta, mutta sen sisällön tulee täyttää nettisivuilta löytyvät kriteerit. Valmiit ideat toimitetaan Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin toimistoon 20.4.2012 mennessä. Molempien sarjojen parhaat kutsutaan toukokuussa pidettävään finaaliin.

www.nyky.4h.fi

Jätevesijärjestelmän saa nyt nopeasti

TEKSTI: Tuukka Olli, PIIRROS: Tiina Paju

KYLIEN JÄTEVESIJÄRJESTELMIEN suunnitteluun on mahdollista saada tukea Suupohjan Kehittämisyhdistykseltä. Yhdistys järjestää myös mielellään jätevesiosuuskuntien perustamiseen tähtäviä kyläiltoja.

Kyläiltaa järjestettäessä tai hanketta suunniteltaessa kannattaa ottaa yhteyttä Suupohjan Kehittämisyhdistyksen jätevesineuvoja **Jouko Kortesharjuun** tai jätevesitiedottaja **Tuukka Olliin**.

– Nyt on otollinen aika laittaa jätevesijärjestelmät kuntoon, sillä laitteita myydään tällä hetkellä vähän. Laitteet pystytään siksi toimittamaan tilaajalle nopeasti, kertoo jätevesineuvoja Jouko Kortesharju.

Aikaa jätevesijärjestelmien kuntoon saattamiselle on vuoden 2016 maaliskuuhun saakka. Kortesharju ei usko, että val-

tiovalta antaa enää lisääaikaa, sillä viimekeväinen sekaannus halutaan välttää.

Tavoitteena halpa ja tehokas puhdistus

Jätevesijärjestelmää ei kannata tilata suin päin, vaan ensimmäisenä on viisasta ottaa yhteyttä jätevesineuvojaan tai kunnan asiantuntijaan.

– Arvioin tontille sopivat mahdollisuudet ja annan eri valmistajien esitteitä, joista asiakas valitsee mieluisimman. En ole minkään valmistajan asialla, vaan toimin puolueettomasti. Tärkeää on löytää edullinen ja riittävän tehokas puhdistusjärjestelmä, Kortesharju painottaa.

Jouko Kortesharju ja Tuukka Olli touhuavat jo toukokuisten jätevesimessujen kimppussa.

Lisätietoa jätevesimessuilta

SUUPOHJAN JÄTEVESIMESSUT järjestetään 19. toukokuuta Isojoella Vanhankylän nuorisoseuralla. Messuilta saa runsaasti tietoa jätevesijärjestelmistä ja alan ammattilaisista. Jätevesineuvoja on tavattavissa myös Teuvan Rakentajapäivillä 25. helmikuuta. Neuvontaa saa myös Seinäjoen Pytinki-messujen jätevesikorttelista. Messut pidetään Seinäjoki Arenassa 30.3.–1.4.

Jätevesineuvoja Jouko Kortesharjun voi tilata ilmaiselle kiinteistökäynnille. Hänen

tehtäviinsä kuuluu paitsi kartoittaa mahdolliset järjestelmät, myös antaa vinkkejä siitä, miten vanhasta järjestelmästä on mahdollista saada toimiva. ♦

www.suupohjankehittamisyhdistys.fi

► jätevedet

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kyläkööri – kylien asialla

KYLÄKÖÖRI-HANKE on Ely-keskuksen rahoittama kylien kehittämishanke, joka on alkanut Suupohjassa vuonna 2008. Kyläköörin tavoitteena on kannustaa ja aktivoita kyläläisiä yhteiseen toimintaan sekä kehittämään omaa asuinalueitaan. Kyläkööri-hanketta vetää hankesuunnittelija ja kyläasiamies **Tuija Takamäki**, joka auttaa ja opastaa kylien eri toimijoita kehittämiseen liittyvissä asioissa, auttaa ideoinnissa ja toteutuksessa, kannustaa hanketoimintaan ja auttaa hankerahoituksen ja muiden tukimuotojen hakemisessa.

Hankkeen pääkohderyhmänä ovat kyläläiset ja kylätoimijat sekä erilaiset yhdistykset ja seurakunnat kylissä kuin kirkonkylissäkin. Kylätoimijoita voivat olla myös yksittäiset ihmiset, osuuskunnat tai jopa yritykset.

Yhteisöstä riippuen kylätoiminta voi olla vaikkapa palvelujen tuottamista, harrastustoiminnan järjestämistä tai välineiden hankkimista, nuoria aktivoivia tapahtumia tai kokoontumistilojen kohentamista.

Kyläkööri-hankkeen avulla on Suupohjassa tehty kymmeniä kyläsuunnitelmia, osa laajempia, osa suppeampia kyläsuunnitelmien tiivistelmiä, jotka julkaistaan keväällä ilmestyvässä Suupohjan kylät -esitteessä. Suunnitelmien tarkoituksena on tuoda esiin kylien kehittämistarpeita ja kylien erityispiirteitä.

Kyläkööri-hankkeen uusina painopisteinä ovat nuoret, kirkonkylät ja asuinalueet sekä kylien turvallisuus. Hanke edistää myös kylien kansainvälistymistä esimerkiksi ystävyyskylätoiminnan tai opintomatkojen avulla. Hankkeen avulla voidaan kohentaa myös kylän ympäristöä ja kulttuurimaisemaa.

Kylähankkeen myötä pyritään vastaamaan myös kylien ja maalliemuuttoa suunnitte-

levien tarpeeseen saada nykyistä paremmin tietoa asumisesta kylissä. Hanke on mukana ylläpitämässä maalliemuutto-nettisivuja ja tuo kyliä esiin messuilla ja asumisen markkinoitiin liittyvissä tapahtumissa. ♦

Kylätoiminnassa on Neua!

Mikä ihmeen Leader?

- Maaseudun kehittämissyhdistyksen eli Leader-ryhmät toteuttavat EU:n ohjelmakaudella 2007–2013 Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman Leader-toimintatapa.
- Leader on toimintatapa, jonka ydin on paikallinen ja asukkaiden omaehtoinen aktiivinen toiminta maaseudun kehittämiseksi.
- Yksi Leaderin kantavista ajatuksista on alhaalta ylöspäin -periaate. Se tarkoittaa, että hankkeiden valmistelu ja päätösvalta rahoitettavista hankkeista on tavallisilla ihmisillä, jotka ovat kotiseutunsa parhaita asiantuntijoita. Leaderiin kuuluu myös uusien toimintatapojen ja menetelmien kokeilu, jotta pystytään luomaan uusia työpaikkoja ja kehittämään maaseudun elinkeinoja.
- Leader-ohjelmaa toteutetaan jokaisessa EU-maassa. Suomessa toimii 56 Leader-ryhmää, joista neljä tekee kehittämistyötä Etelä-Pohjanmaan alueella.
- Leader-ryhmät rahoittavat yleishyödyllisiä ja elinkeinoelämää edistäviä hankkeita sekä yritystukia oman alueen tarpeiden pohjalta laadittujen Leader-ohjelmien mukaisesti.
- Rahoitusta voivat hakea muun muassa yritykset, yhdistykset, oppilaitokset ja kunnat. Hankehaku on jatkuva.

Meidät löytää myös sosiaalisesta mediasta!

Suupohjan Kehittämissyhdistys tiedottaa ajankohtaisista asioista myös sosiaalisen median välityksellä. Jos haluat kuulla hankemaa maailman ajankohtaisista asioista ensimmäisten joukossa, liity mukaan tykkääjien ja seuraajien iloiseen joukkoon!

Suupohjan Kehittämissyhdistys Facebookissa
www.facebook.com/suupohjankehittamisyhdistys

Suupohjan Kehittämissyhdistys Twitterissä
www.http://twitter.com/SKY_ry

VOITA LUMIKENGÄT!

Kaikkien tämän lehden ilmestymisestä 31.3.2011 mennessä jäseneksi liittyneiden, Facebookissa tykkänneiden ja Twitterissä seuranneiden kesken arvotaan lumikengät, arvo 159 euroa!

Liity jäseneksi!

JÄSENEÄ SAAT ITSELLESI MUUN MUASSA

- Jäsentiedotteen noin kerran vuodessa
- Ensimmäisenä tietoa ajankohtaisista asioista
- Kutsun yhdistyksen vuosikokoukseen

JÄSENMAKSUT

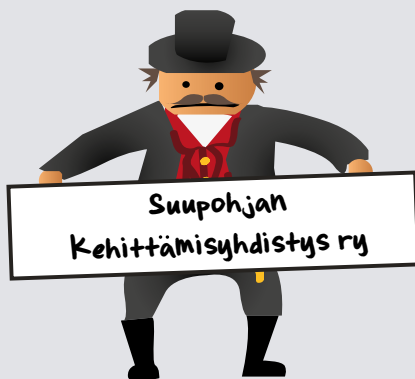
Yksityiset	17 euroa / vuosi
Yhdistykset/yhteisöt	35 euroa / vuosi
Yritykset	35 euroa / vuosi
Kannatusjäsen (yksityinen)	85 euroa / vuosi
Kannatusjäsen (yhteisö)	255 euroa / vuosi
Kunnat	170 euroa / vuosi

Voit täyttää jäsenlomakkeen nettisivuillamme osoitteessa www.suupohjankehittamisyhdistys.fi tai tulla käymään toimistollamme Kauhajoella. Osoitteemme on Teknologiaapuisto 1, 61800 Kauhajoki.

Tilaa Uho-utiset!

UHO-UUTISET on Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien yhteinen uutiskanava. Tilaa itsellesi Uho-utiset **Ilmaiseksi** osoitteessa www.uho.fi/tilaus ja pysy kärryllä, mitä kotinurkilla tapahtuu!

uho.fi

Toimiston väen yhteystiedot

Paavo Mattila
toiminnanjohtaja
0400 423 401
paavo.mattila@sky.suupohja.fi

Hanna-Leena Pihlajaniemi
kehittämispäällikkö
040 536 8404
hanna-leena.pihlajaniemi@sky.suupohja.fi

Päivi Alakangas
taloussuunnittelija
(8.6.2012 asti)
040 865 5199
paivi.alakangas@sky.suupohja.fi

Jaana Peltoniemi
taloussuunnittelija
(opintovapaalla
1.6.2012 asti)
040 865 5199
jaana.peltoniemi@sky.suupohja.fi

Jouko Kortesharju
jätevesineuvoja
040 739 6830
jouko.kortesharju@sky.suupohja.fi

Tuukka Olli
tiedottaja
040 169 3838
tuukka.oll@sky.suupohja.fi

Tuuija Takamäki
hankesuunnittelija,
kyläasiamies
040 705 5801
tuuija.takamaki@sky.suupohja.fi

Jemina Ala-Harja
kv-koordinaattori
040 542 0441
jemina.ala-harja@sky.suupohja.fi